

Vlissingen – Spitsbergen 2025

29-05-2025 – 09-06-2025

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Reisschema

Dag 1 – 29-05-2025

Vlissingen

De elf deelnemers waren mooi op tijd bij het station in Vlissingen vanwaar we met bussen naar de haven werden gebracht. Na de paspoortcontrole en het afgeven van de bagage konden we dan eindelijk aan boord van de M/V Hondius. Het is fantastisch om weer aan boord te zijn en leuk om diverse bekende staff en crewmembers weer te ontmoeten.

Nu eerst maar eens op ons gemak installeren in onze hutten voordat de call kwam om naar de lounge te komen. Hier worden we verwelkomd met een welkomstdrankje. Met een welkomstdrankje in de hand krijgen we de verplichte veiligheidsinstructies en worden we voorgesteld aan het uitgebreide team van Oceanwide.

Tussen deze toelichtingen door vinden we ook als groep een gezamenlijk moment om nader kennis te maken en kunnen we een eerste blik op zee werpen. Want ondertussen zijn de trossen gelost en

bevinden we ons al snel buitengaats. Met op de achtergrond de skyline van Vlissingen noteren we al snel de eerste vogelsoorten: tussen de Grote Sterns en Visdieven vliegen aardig wat Dwergsterns!

Na een heerlijk eerste diner gaat ieder zijn eigen gang: de één lekker ontspannen in zijn of haar hut, de ander gaat het schip nog wat verder verkennen of toch nog even een frisse neus halen. Terwijl de zon langzaam ondergaat en een eerste Jan van Gent langs vliegt wordt ook al de eerste zoogdiersoort van deze trip genoteerd. Namelijk een Grijs Zeehond, die nieuwsgierig zijn stevige snuit boven water steekt.

Morgen onze eerste volle dag op zee, op weg naar Aberdeen in Schotland!

Jan van Gent @Marc Bozon

Vanmorgen werd ik al vroeg wakker. Met het sonore geluid van de scheepsmotoren op de achtergrond en een lekkere lome deining is het heel verleidelijk om me nog een keertje om te draaien maar als ik uit de patrijspoort kijk zie ik dat de zon bijna opkomt en dat de zee er prachtig bij ligt. En dus sta ik om 05.15 uur bij het koffiezetapparaat voor een lekker bakkie koffie en ga ik naar buiten. Op de voorsteven waait een vrij strak briesje en dus zoeken de aanwezige vogelaars de luwte van het achterdek, waar we al snel de eerste Drieteenmeeuwen, Jan van Genten en Noordse Stormvogels zien. Even herken ik niet wat ik zie - midden op zee, laag over het water – maar ik realiseer me al snel dat het een stoer groepje gierzwaluwen is dat laag over zee richting het noorden vliegt. Nog voor het ontbijt zien we ook al wat groepjes Noordse Pijlstormvogels langs vliegen.

Noordse Pijlstormvogel @Marc Bozon

Naarmate de dag vordert wordt het alleen maar beter en beter: de wind gaat liggen, de zon breekt door en we worden getrakteerd op steeds grotere aantallen zeevogels: duikende Jan van Genten, nieuwsgierige Noordse Stormvogels die met hun kenmerkende stijve-vleugelslag even komen buurten, groepen Zeekoeten en Alken en daartussen tientallen Papegaaiduikers: in vlucht en zittend op zee. En ondertussen vinden de verschillende groepen vogelaars, mammal-watchers, Oceanwide-gidsen en 'gewoon-erg-van-de-natuurgenieters' elkaar op het voordek. Wijzen aan, delen foto's, wisselen enthousiaste verhalen uit en staan samen te genieten.

Witsnuitdolfijn @Marc Bozon

Ook vandaag is de beste 'bird-of-the-day' toch weer een zoogdier: tot laat leek deze titel te gaan naar de 4 Dwergvinvissen die we een paar keer heel aardig te zien kregen. Maar dat veranderde drastisch toen ik rond elf uur de lounge uit wilde lopen en een passagier tamelijk achteloos liet vallen dat hij Orka's had gezien. 'Wat?! Wanneer?' "Nou, zojuist nog". Samen met enkele aanwezigen (waarvan 4 van onze groep) renden we naar het dek waar we al snel 4 Orka's te zien kregen. Wat een indrukwekkende krachtpatsers, hopelijk krijgen we voor de andere deelnemers nog een herkansing de komende dagen.

Morgen weer een nieuwe dag: namelijk aankomst in Aberdeen!

Papegaaiduikers bij Bullers of Buchan @Sterre Schuller

Vanmorgen worden we wakker terwijl de Hondius al bij de haven van Aberdeen is. We zien groepen Noordse Pijlstormvogels, twee overvliegende Parelduikers en zoals gehoopt diverse dolfijnen rondzwemmen: Tuimelaars ditmaal. Het plan is vandaag: ontbijt, lunchpakketjes maken en dan van boord voor een programma op het land. Nadat iedereen met instemming van de douane aan wal is gegaan, stappen we in de bussen en gaan op weg naar de zeevogelkolonie bij de kliffen van Bullers of Buchan.

Kliffen bij Bullers of Buchan @Sterre Schuller

Zeevogelkolonies: ik kan er geen genoeg van krijgen! Af- en aanvliegende Zeekoeten, Alken, Noordse Stormvogels. Kuifaalscholvers die hun jonkies voeren. En natuurlijk de publieksliefeling: Papegaaiduikers. Het lijkt soms net alsof ze zich terdege bewust zijn van hun 'appeal', hoe ze

achteloos een showtje geven en terloops in de lens kijken.

Kuifaalscholver @Diederick Tutein Nolthenius
Papegaaiduiker @Diederick Tutein Nolthenius

Na deze mooie wandeling gaan we op weg naar de monding van de river Ythen. In een fraaie setting - en inmiddels met prachtig weer - lopen we langs duinen vol bloeiende gaspeldoorns, naar de riviermonding waar we de beloofde Grijsse Zeehonden zien. We zien hier o.a. mooie groepen Eiders, Grote- en Dwergsters, Topper en Grote Zaagbek. Maar ook letten we extra op de landsoorten, die we na morgen zeker niet meer zullen zien. Met onder andere Oeverzwaluw, Geelgors, Rietzanger en Rouwkwik wordt de triplijst verrijkt.

Grijsse Zeehond bij de riviermonding @Diederick Tutein Nolthenius

De laatste stop is het charmante oude havenbuurtje Fittie, waar we een klein uurtje rond dwalen en ook onze dagelijkse portie cultuur ruimschoots hebben binnengehaald. "Tevreden keerden ze schipwaarts"

Dolfijnen bij Fittie @Diederick Tutein Nolthenius

Aan boord wacht ons natuurlijk nog een heerlijk diner en om de sfeer nog meer te verhogen krijgen we het bericht dat de weersomstandigheden gunstig genoeg lijken om morgen een bezoek te brengen aan een mythische vogelplek: Fair Isle! Er wordt nog een kleine slag om de arm gehouden, dus: fingers crossed!

Fair Isle @Sterre Schuller

Er zijn van die magische vogelplekken waar veel vogelaars van dromen ze een keer te kunnen bezoeken: Fair Isle is er daar zeker één van. De afgelegen ligging in combinatie met de ongekennde aantallen zeldzame vogels die hier gezien zijn, maakt het een iconische plek. Het verrast me dan ook niet dat heel wat deelnemers van onze groep al vroeg buiten staan om zélf te beoordelen hoe het met de windkracht en de golfhoogte is gesteld en of we een landing vandaag haalbaar achten. Met Fair Isle al in zicht staan we hierover wat te keuvelen als deelnemer Herwig roept: “hé, een Jager, recht voor de boeg.” Hm, dat is een gekke Jager. Te klein, te ronde vleugels, afwijkende vleugelslag... Wanneer de vogel iets dichterbij komt valt het kwartje: NACHTZWALUW! De aanwezige fotografen doen gelukkig waar ze goed in zijn en het is Marc Bozon met de beste platen. Spectaculair om een soort te zien die je met daglicht niet vaak ziet en ongelooflijk om deze boven de zee te zien vliegen. Het is bovendien een behoorlijk zeldzame waarneming op de Shetland Eilanden, met zo'n 2 tot 3 waarnemingen per jaar.

Nachtswaluw @Marc Bozon

Via de 'Shelldoors' stappen we in de Zodiacs @Sterre Schuller

En de goede stemming wordt bij het ontbijt nóg beter als het verlossende woord over wel/niet landen op Fair Isle komt: "It giet on". Dus maken we ons voor het eerst tijdens deze reis klaar om in de zodiacs te stappen. Na een soepele landing staat de hele groep om 10 uur op land, vrijwel op de stoep van de Bird Observatory. Met enig ontzag staren we naar de 50 vierkante meter bosjes die naast het gebouw liggen: dus hiér zijn al die zeldzame soorten gezien?! Helaas is het bosje vandaag vrijwel zonder trekvogels en lijkt het er sterk op dat het vrouwtje Westelijke Baardgrasmus dat hier enkele dagen geleden zat, vertrokken is.

Grote Jager @Marc Bozon
Kleine Jager @Marc Bozon

Maar niet getreurd want er ligt een prachtig eiland voor ons om ontdekt te worden. Onder het genot van een paar stevige Schotse buien lopen we richting het centrale deel van het eiland, langs de velden waar de Grote Jagers de baas zijn. De aanwezige Scholeksters, Wulpen en Kieviten hebben het niet echt makkelijk met deze burens: ze maken veel kabaal zodra deze stoere krachtpatsers overvliegen, en zodra de Grote Jager zich even koest houdt nemen de sierlijke Kleine Jagers het van ze over: de broedvogels hebben hier zelden rust.

Frater @Marc Bozon
Tapuit @Marc Bozon

Op enkele beschutte plekken met begroeiing kijken we uit naar trekvogels. We zien een enkele Grauwe Vliegenvanger en lokaal schaarse doortrekkers als Spotvogel en Bosrietzanger. We zien vandaag onder andere baltsende Watersnippen die hun merkwaardige geblaas laten horen, Fraters die langs komen kwetteren en hun mooie roze stuitje laten zien, zingende tapuiten, baltsende Rouwkwikstaarten, Zwarte Zeekoeten, Kuifaalscholvers, Eiders en Papegaaiduikers.

Zwarte Zeekoet @Marc Bozon
Oeverpieper @Marc Bozon

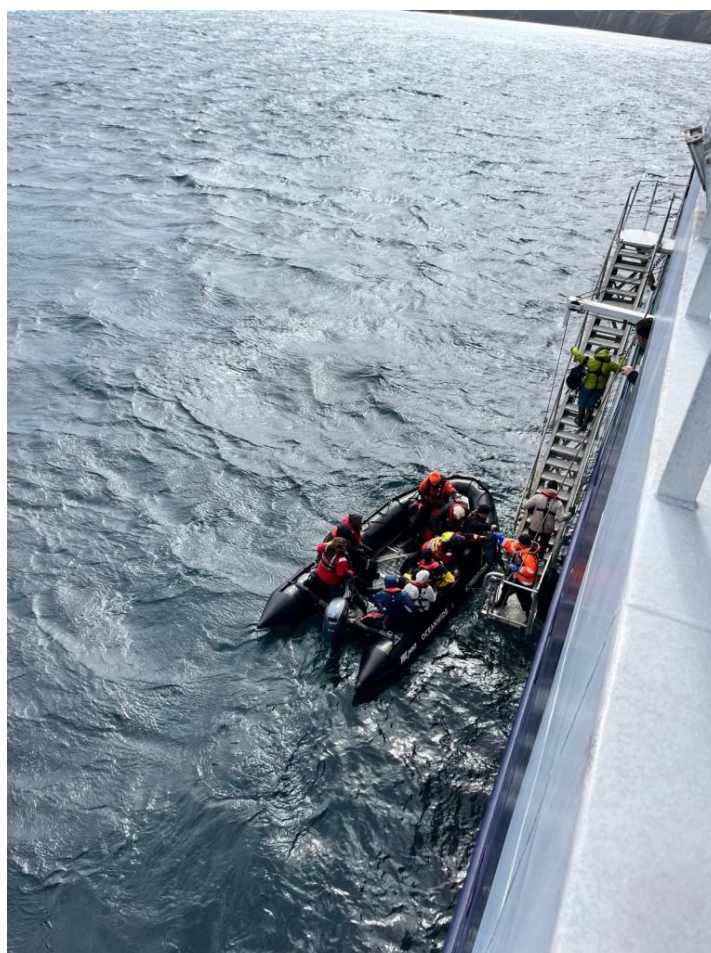
Papegaaiduikers @Diederick Tutein Nolthenius

Het is genieten, zeker ook omdat we de buien inmiddels hebben ingeruild voor blauwe lucht en zonneschijn en vanwege de buitengewoon hartelijke ontvangst door de Fair Isle community. De ongeveer 40 (!) eilanders verzorgen vandaag een shuttlesysteem zodat de deelnemers alle uithoeken van het eiland kunnen bereiken en in het gemeenschapshuis worden koffie, thee en zelfgebakken lekkernijen geserveerd. Souvenirjagers slaan hier hun slag, vooral in het segment van de zelfgebreide mutsen, onderzetters en slabbetjes.

M/V Hondius vanaf Fair Isle @Diederick Tutein Nolthenius

Na deze topdag stappen we rond 16 uur weer in de zodiacs en bereiken we na een tamelijk avontuurlijke boarding ons geliefde moederschip. De life-jackets, rubberboots en regenbroeken kunnen uit, een bakkie koffie of iets met een schuimkraag kan genuttigd worden en is er tijd voor het uitzoeken van de foto's, het invoeren van je waarnemingen of het schrijven van een blog! We prijzen ons gelukkig: niet ieder jaar is een landing op Fair Isle gelukt. Nu richten we onze blik vol verwachting op het noorden, richting de Poolcirkel: Jan Mayen, here we come!

Via de 'Gangways' komen we weer aan boord de Hondius @Sterre Schuller

Onderaan de Beerenberg @Diederick Tutein Nolthenius

Na onze avonturen op Fair Isle is de volgende bestemming Jan Mayen. Maar om dit eiland te bereiken hebben we eerste twee volle zeedagen voor de boeg. Al bij Fair Isle begint de wind wat aan te trekken en 's nacht komt er nog wat bovenop, maar gelukkig is de Hondius een stabiel schip en inmiddels lopen vrijwel alle reizigers rond op zeebenen. Met een stevige deining val ik heerlijk in slaap.

Als ik wakker word is de wind alweer afgezwakt en kijken we uit over een rustgevend zee. Rustgevend, of met ander woorden: nogal stilletjes. Wat Kleine Mantelmeeuwen en Drieteenmeeuwen die het schip volgen, een enkele Zeekoet die langs vliegt en altijd worden we vergezeld door Noordse Stormvogels. Het is wat harder werken voor leuke waarnemingen en ook de zeezoogdieren doen het rustig aan, maar in de loop van de dag zien we een Kleinste Jager en Middelste Jager.

Kleinste Jager @Marc Bozon

Kortom, een dag om lekker te chillen, één van de vele boeiende lezingen aan boord te volgen én om het nieuws te verwerken dat er vandaag op Fair Isle een Pallas Rietgors is gezien! Deze superzeldzaamheid – pas de vijfde voor Groot-Brittannië – illustreert maar weer eens wat een enorme magneet dit eiland is voor zeldzaamheden. Maar uiteindelijk is het geluk toch nog aan onze zijde vandaag. Want juist op het moment dat alle passagiers bijeen zijn voor de dagelijkse recap (de

bijeenkomst waarbij we worden bijgepraat over het weer en het programma van morgen) worden er op het voordek 3 Orka's ontdekt. De lounge loopt binnen een mum van tijd leeg en iedereen krijgt de kans om deze prachtige dieren te zien!

Orka @Marc Bozon

Dag 6 – 03-06-2025

Over de Poolgrens

En terwijl wij op een oor liggen, vaart de Hondius gestaag noordwaarts. Al vroeg in de ochtend passeren we de poolcirkel en dat is ook aan de temperatuur te merken. Het aantal lagen kleding en percentage mutsen neemt toe en ook de eerste handschoenen worden gespot.

Het oversteken van de Poolcirkel moet gevierd worden! @Diederick Tutein Nolthenius

Op zee is er vandaag iets meer variatie. Ondanks de vrij stevige wind en beperkter zicht door mist zien we voor het ontbijt al een Kleinste en 2 Kleine Jagers, de eerste donkere fase Noordse Stormvogels en een Grote Burgermeester. Later op de dag volgen er nog diverse waarnemingen van Kleinste jagers en ook zien we diverse zeezoogdieren. De gelukkigen die op de voorsteven aanwezig waren zijn erg blij met een mooie waarneming van een groep Butskoppen. Ook worden er nog Griend, Witsnuitdolfijnen en een Dwergvinvis gezien.

Bij de recap worden de verwachtingen met betrekking tot Jan Mayen flink getemperd: het is allerminst zeker dat we een landing kunnen doen: we gaan het morgen meemaken! En tijdens opnieuw een heerlijk diner vieren we de verjaardag van Juke met een paar kleine presentjes en behoorlijk toonvast gezang en een heerlijke verjaardagstaart door de crew van Oceanwide.

De BirdingBreaks groep is verzameld voor de verjaardag van Juke!

Dag 7 – 04-06-2025

Jan Mayen

Vanmorgen staat de wekker om 05.00 uur maar nog voordat hij afgaat ben ik al wakker. Snel eruit, een dubbele espresso en posten op de favoriete uitkijkplek: voordek 6. Op deze plek sta je hoog en heb je het voordeel dat als er walvisachtigen gezien worden je vaak meer tijd hebt om te anticiperen op vervolgwaarnemingen. En ook is het de beste plek vanwege wat extra beschutting voor de gure wind en omdat je net wat beter kunt wegduiken voor buiswater dat af en toe over het dek slaat.

Kortbekzeekoet @Marc Bozon

Van het gebied waar we vandaag varen is bekend dat er vaak walvisachtigen worden gezien maar helaas lukt het ons niet. Het zicht is enigszins beperkt door laaghangende bewolking, waardoor we ook geen zicht hebben op de meest noordelijk gelegen actieve vulkaan ter wereld, de Beerenberg (2277 meter). Wel zien we voor het eerste deze reis Kleine Alken. Regelmatig vliegen kleine groepjes langs voor de boeg. Ook een fraaie Kleine Jager, diverse Kortbekzeekoeten en af en toe zien we tussen de gewone Noordse Stormvogels ook af en toe de donkere vorm.

De eerste deelnemers komen aan op Jan Mayen @Eddy Nieuwstraten

Wat we óók denken te zien, naarmate Jan Mayen dichterbij komt, is dat de golfhoogte best mee lijkt te vallen! We denken zelf dat een landing best wel eens kan gaan lukken vandaag. En inderdaad krijgen we tijdens het ontbijt te horen dat we aan land gaan! Nog soepeler dan de eerste keer gaan we aan boord van de zodiacs en stappen we geroutineerd aan land: Touch down op Jan Mayen!

Walvisbeenderen @Eddy Nieuwstraten

Het eiland heeft iets maanachtigs, met z'n zwarte vulkanische bodem en schaars begroeide bergen. Het strand ligt bezaaid met aangespoelde boomstammen en hier en daar liggen walvisbeenderen. Vlak bij de landingsplaats bevindt zich ook een gedenksteen voor de 7 Nederlanders die hier in 1634 een poging tot overwinteren niet overleefden. Maar om een van de ornithologische hoofdattracties te bewonderen moeten we eerst in de benen: we lopen over een bergkam en dalen af naar een kolonie Kleine Alken. Continu vliegen groepjes tot wel 50 kleine alken langs om dicht bij ons op de rotsen te landen. Het zingende geluid dat ze maken is prachtig.

Gedenksteen Nederlandse overwinteraars uit 1634 @Eddy Nieuwstraten
Gedenkplaats op het strand in Jan Mayen @Sterre Schuller

Verder genieten we vooral van het landschap, de geluiden van de overvliegende kleine alken en van

het geluk dat we hier kunnen lopen. We pikken hier en daar nog wat leuke vogels mee: hoog op de rotsen staan een aantal Grote Burgermeesters, die met een verlekkeerde blik naar de Kleine Alken kijken en op het strand vinden we nog een groepje Bontbekplevieren en 2 Tapuiten. Uiterst tevreden gaan we weer aan boord. Missie Jan Mayen is geslaagd!

De M/V Hondius vanaf Jan Mayen @Sterre Schuller

Het pakijjs @Sterre Schuller

Het is geen verrassing dat het om 05.00 uur op het voordek al behoorlijk druk is. Iedereen wil met eigen ogen zien hoe ons schip het pakijjs ingaat. Maar om 05.00 uur is de zee nog gewoon de zee, en pas rond een uur of half zeven begint het beeld te veranderen. Achteraf is het best grappig hoe vaak de eerste klontjes ijs en daarna de eerste ijsschotsen gefotografeerd worden. De meesten hebben nog geen idee in wat voor een adembenemend landschap we terecht zullen komen. Al tijdens het ontbijt moet het schip vanwege schotsen veel rustiger varen en een uur later is onze omgeving volledig getransformeerd in één grote vlakte van ijsplaten: onwerkelijk mooi!

Ivoormeeuw @Pablo Vercruysse

Door de ijsmassa wordt vanzelfsprekend ook de deining aanzienlijk minder, en – nog meer goed nieuws – ook het zicht wordt steeds beter. Eerst honderden, later kilometers uitzicht over een oneindig ijslandschap, met als achtergrondmuziek het gebonk van de M/V Hondius tegen ijsschotsen, de vrolijke klanken van Drieteenmeeuwen en de klaaglijke roep van Grote Burgermeesters. Tussen de ijsschotsen worden de open plekken met water extra goed gescand: hier zien we onze eerste robben, meestal Ringelrobben maar daartussen ontdekken we af en toe ook Zadelrobben. Terwijl ik me loop te

vergapen aan die prachtige ijsformaties in alle denkbare kleuren wit en blauw, vliegt er ineens een stevige, witte meeuw door m'n beeld: de eerste Ivoormeeuw!! Gelukkig kunnen velen deze felbegeerde soort goed zien; later deze dag zullen er nog 4 andere waarnemingen van deze arctische broedvogel volgen.

Zadelrob @Susan Teixeira

Verder speuren we natuurlijk naar Ijsberen en naar die ene zeldzame walvis die hier soms te vinden is: de Groenlandse Walvis. Na urenlang speuren zie ik dan toch ineens een rug van een grote walvis boven water komen, gevolgd door een blow: bingo! Snel een sprintje naar boven, naar de brug. Hier krijgt m'n waarneming het stempel "betrouwbaar genoeg" & "voldoende kans dat anderen dit ook kunnen zien": het schip wordt stilgelegd en dan begint het speuren. Na een minuut of 10 ziet iemand hem even bovenkomen en nog eens een kwartier later kunnen velen deze gigant mooi zien en fotograferen!

Groenlandse Walvis @Marc Bozon

De sfeer aan boord is na al die topwaarnemingen in deze schitterende omgeving opperbest en dus is de timing van Oceanwide om deze dag af te sluiten met een 'Arctic BBQ' uitstekend gekozen. Terwijl er af en toe wat sneeuw neerdaalt zitten alle passagiers knusjes zij aan zij op het achterdek te genieten van een eersteklas BBQ. 'Drinks are on the house!' Eveneens een meesterzet van Oceanwide, want mede daardoor wordt ook de 'Arctic Outdoor Disco' een groot succes. Van ABBA tot AC/DC, de dansvloer blijft maar volstromen. 'En het bleef nog lang onrustig een paar honderd kilometer voor de kust van Spitsbergen en Groenland...'

Arctic BBQ @Gerry van der Vorst

Dag 9 – 06-06-2025**In het pakij**

Opnieuw wordt ons een dag in het pakij beloofd, maar voor we die bereiken moeten we wat langer wachten: door de weersomstandigheden zijn de ijspakketten blijkbaar tientallen kilometers verschoven en pas rond een uur of 10 komen we aan in het pakij. De omstandigheden lijken in het begin veelbelovend maar de bijbehorende waarnemingen blijven uit. Er wordt deze dag twee keer kort een Groenlandse Walvis gezien en krijgt iedereen goede kansen om Ivoormeeuwen goed te zien.

Midden in het pakij @Sterre Schuller

Maar de zo vurig gehoopte IJsbeer-waarneming blijft uit. Er worden vandaag ook opvallend weinig robben in en op het ijs gezien. En dat is geen goed nieuws want iemand hoort de kapitein “No seals, no bears” brommen. We varen vandaag meestal door meer open water en door minder dik pakij en dat is ook al minder gunstig. Uiteindelijk moeten we er ons bij neerleggen: ondanks vele uren speuren gaat het hem vandaag niet worden met de IJsbeer. Die moeten we dan maar op Spitsbergen proberen te vinden!

Kapitein Jan navigeert ons door het pakijns @Sterre Schuller

Tijdens de recap wordt ons morgen, tijdens de oversteek naar Spitsbergen, beter weer met minder wind beloofd. Dat kan gunstig zijn voor het zien van Walvissen, we gaan het zien. Maar voor we naar bed gaan strijden we met twee BirdingBreaks-teams nog voor een podiumplaats bij de 'Arctic Trivia Quiz'. Dat wordt hard werken want de meeste vragen hebben een relatie met de lezingen aan boord. Oei! Wij stonden meestal op het dek vogels te kijken, amai!

Dag 10 – 07-06-2025**Oversteken naar Spitsbergen**

Na het pakis-avontuur begint het laatste traject van onze reis: de oversteek naar Spitsbergen. In potentie zijn dit walvisrijke wateren en het moet gezegd: de eerste twee uur zien we flinke aantallen noordelijke Butskoppen. Butskoppen zijn familie van de Spitsnuitdolfijnen, de grootste kunnen bijna 10 meter lang worden en danken hun naam aan het opvallende hoge ronde voorhoofd, een kenmerk dat we regelmatig goed kunnen zien. Verder is het behoorlijk stil op zee en als er halverwege de middag ook nog eens stevige sneeuwbuien komen opzetten houden de meesten het voor gezien. Een uitstekend moment om een van de vele interessante lezingen te volgen. Vandaag staat er bijvoorbeeld een lezing van de kleurrijke Sascha Romanovsky op het programma die vertelt over de periode dat hij in het Russische spookstadje Pyramiden verbleef. Voor een impressie: bekijk de aflevering met Sascha en Floortje Dessing eens terug: zeer fascinerend!

Butskoppen @Pablo Vercruysse

Tijdens de recap krijgt onze motivatie om naar buiten te gaan weer een flinke boost: volgens expeditieleider Chris wordt het vannacht droog, zwakt de wind af en zullen we rond 00.30 uur over een deel van de zee varen waar het door omhoogschuivende tektonische platen aanmerkelijk ondieper is en de kans op walvissen aanzienlijk groter is. Dat stimuleert sommigen om op te blijven, anderen om juist extra vroeg in bed te duiken en de wekker te zetten. Beide keuzes hebben hetzelfde resultaat: een stuk of 25 slaperige koppies die zich verzamelen voor een whale-watch. Maar ondanks de hooggespannen verwachtingen blijft de zee stil met slechts een groepje Witsnuitdolfijnen. Gelukkig zijn er altijd de vogels: er vliegen talloze alkachtigen, een prachtig adulte Kleinste Jager en een grote groep Witbuikrotganzen op weg naar Nova Zembla.

Dag 11 – 08-06-2025

Poolenpynten & St. Jonsfjord, Spitsbergen

Als we na een kort nachtje wakker worden ligt de Hondius al voor anker nabij Poolenpynten, Spitsbergen. De setting is prachtig: een grote baai, hoge besneeuwde bergen, een toendralandschap met meertjes. We gaan hier met zodiacs aan land en wandelen naar een bekende Spitsbergen-attractie: Walrussen. Op het strand liggen 12 van deze imposante loebassen en blijken er ook nog 2 in het water met elkaar aan het dollen, waarbij ze af en toe hun spectaculaire slagtanden laten zien.

Walrus @Marc Bozon

We zien verder Roodkeelduikers in zomerkleed, tientallen Noordse sterns, baltsende Bontbekplevieren en een groepje Drieteenstrandlopers in zomerkleed: prachtige soorten in een schitterend landschap.

St. Jonsfjorden @ Eddy Nieuwstraten
Poolvos @Pablo Vercruysse

De volgende plek die we bezoeken is de adembenemend mooie St. Jonsfjorden: een fjord die diep landinwaarts gaat, omzoomd door hoge besneeuwde toppen en gletsjers die in het fjord uitmonden. Terwijl op deze prachtige plek de Hondius voor anker gaat, zie ik op land een soort witte vlag nerveus op en neer rennen. Het duurt een paar seconden voordat ik zeker weet dat de witte vlag de spierwitte staart van een Poolvos is. Hij laat zich op afstand minutenlang bekijken. Eenmaal aan land maken we een lange wandeling over de toendra de bergen in.

Kijken naar de indrukwekkende Walrussen @Juke Willers Holman

Alpensneeuwhoen @Marc Bozon
Alpensneeuwhoen @Pablo Vercruysse

De hoge besneeuwde berghellingen lijken een prima biotoop voor een soort die ik nooit eerder zag: het Alpsneeuwhoen. En inderdaad ziet Marc er snel eentje vanaf grote hoogte naar beneden zeilen. Op grote afstand kunnen we de nog spierwitte vogels op de zwarte rotsen zien zitten.

Kleine Rietganzen @Marc Bozon
Sneeuwgors @Pablo Vercruysse

Tijdens de wandeling zien we soorten in hun broedbiotoop die we in Nederland alleen in de winter op een volstrekt ander landschap zien: Paarse strandlopers, Kleine Rietganzen, zingende Sneeuwgorsen. Ik zal deze soorten in Nederland nooit meer bekijken zonder aan deze plek terug te denken.

Paarse Strandloper @Marc Bozon

Op deze plek heeft onze Oceanwide-gids Meike een mooi idee: we zoeken een plek en laten de omgeving in échte stilte 5 minuten op ons inwerken. Het is een mooie ervaring maar als krijg toch een dilemma als na 4 minuten een groepje Eiders langs zie vliegen waarvan tenminste één een mannetje Koningseider is: de indrukwekkende en meditatieve stilte voor 40 mensen doorbreken, of luidkeels de 6 aanwezige fanatieke vogelaars op deze zeldzame soort wijzen...

Rond 18.00 uur zijn we allemaal terug aan boord en nu komt het einde van deze reis toch wel écht dichtbij. De recap gaat maar heel kort over ons programma van morgen maar bestaat vooral uit reflecties van de kapitein, toespraken van Chris de uitstekende expeditieleider, de handen rood klappen voor de gehele crew en Oceanwide-gidsen, het uitwisselen van adresgegevens om foto's te delen en tot slot worden we nog getraceerd op een prachtige slideshow die Sascha van deze reis gemaakt heeft.

De M/V Hondius @Eddy Nieuwstraten

Longyearbyen @Eddy Nieuwstraten

Een tikkeltje weemoedig word ik voor de laatste keer in m'n hut wakker, pak m'n koffer en maak nog een rondje over dit heerlijke schip. Aan dit prachtige avontuur komt een einde, tijd om van boord te gaan. Bestemming bereikt: Longyearbyen!

De bootreis mag dan wel ten einde zijn, maar samen met deelnemers Gerrie en Hub doe ik nog een korte post-tour op Longyearbyen, Spitsbergen. Eerst maar eens naar ons overnachtingsadres, Coal Miner's Cabin. Een eenvoudig hotel maar met een gezellige, beetje jeugdherbergachtige vibe (maar dan zonder jeugd). Een fijne lounge waar mensen rondhangen, spelletjes doen en een drankje drinken, prima ontbijt en ook met de mogelijkheid er 's avonds een hapje te eten. Hier maken we ook meteen kennis met een charmant Svalbards gebruik: naar binnen? Schoenen uit! Na het inchecken staat de huurauto gereed en kunnen we Longyearbyen verkennen. Omdat Hub en Gerrie meer allround natuurliefhebbers dan dat zij hardcore birders zijn wordt er een programma op maat gemaakt.

Vorkstaartmeeuw @Eddy Nieuwstraten
Rendier @Sterre Schuller

We beginnen eerst maar eens met vogels kijken en nemen de route oostwaarts naar Adventsdalen. Eerste stop is net buiten Longyearbyen bij een Husky-kennel. Hier broeden vlak langs de weg, onverstoord, tientallen Eiders dicht op elkaar waarbij ze regelmatig hun bijzondere “ah-whooooow” laten horen. Daarna door naar de toendravlakte en meertjes nabij Iskdammen, waar Rendieren grazen, Kleine Jagers jagen, Brandganzen waggelen en twee Goudplevieren verstoord voor ons de toendra oplopen. Na een paar uurtjes is het mooi geweest: tijd voor een lunch. We doen netjes onze schoenen uit bij het Husky-café, Svalbards antwoord op de kattencafés, en krijgen behalve een knuffel van een Husky hier ook onze beste koffie van de afgelopen twee weken. Na de lunch pakt Gerrie het gidsenstokje over: ze leidt ons het centrum in langs kekke outdoor shops en binnen een mum van tijd hebben we de gewenste souvenirs in de tas. Moeiteloos schakelen we vervolgens weer door naar birdwatch-modus. Ditmaal verkennen we de westzijde van Longyearbyen waar een gravel-road loopt met prachtig uitzicht op het Isfjorden. Bij de camping (brr) genieten we bij een kolonie van de elegante vlucht van Noordse Sterns en zien we op zee tientallen Zwarte Zeekoeten en honderden Kleine Alken. Die laatste zullen zich niet helemaal op hun gemak voelen, want meermaals zie ik een Grote Burgermeester met een Kleine Alk als snack in z’n snavel rondvliegen.

Uitzicht op Isfjorden @Eddy Nieuwstraten

Hierna zet ik Gerrie en Hub af bij het Svalbard Museum en kan ik zelf even een kijkje nemen bij een van de leukste vogelkijkhutten die ik ken, net aan de rand van Longyearbyen. Het is een chic blauw keetje met mooi zicht op fjord en slikken. De plek biedt bankjes in de luwte en bij barre omstandigheden ga je lekker binnen zitten. Vanzelfsprekend kom je hier vaak andere vogelaars tegen waarmee je waarnemingen kunt uitwisselen. Al gauw zie ik op deze plek de eerder gemelde zomerkleed Vorkstaartmeeuw, best zeldzaam hier! En even later denk ik een mannetjes Koningseider te zien maar bij nadere bestudering blijkt dat de details niet kloppen en dat het een hybride met Eider moet zijn.

Hub legt uit @Eddy Nieuwstraten

Na het museumbezoek is het vervolgens Hub die de gidsrol pakt. Hub weet écht veel van bieren en kan er ook nog eens prachtig over vertellen. Hij neemt ons mee naar de sfeervolle Karlsberg Pub, de plek met het beste assortiment lokale bieren. Ik vind het persoonlijk onbeleefd om een product waar lokale brouwers zoveel moeite in stoppen niet even te proeven. Zwaar werk hoor, dat gidsen!

Dag 13 – 10-06-2025

Longyearbyen, Spitsbergen

De volgende ochtend nemen we vroeg een ontbijt en kunnen we nog een paar uurtjes op pad. We gaan opnieuw naar de vogelkijkhut waar we verrast worden door een zomerkleed Grauwe én Rosse Franjepoot. Vervolgens gaan we via de fraaie houten kerk van Longyearbyen naar de uitkijkplaats bij de camping. Als we aan komen rijden zie ik vlak langs de weg een mannetje en vrouwtje eider zitten met een wel erg oranje borst: een prachtig paartje Koningseiders! Ook zien we hier 2 Alpensneeuwhoenders een Svalbard-specialty doen: lekker op de daken zitten om even van het landschap te genieten.

Alpensneeuwhoen op het dak @Eddy Nieuwstraten

Inmiddels wordt het tijd om Hub en Gerrie naar het vliegveld te brengen. We hebben in een korte tijd veel van Longyearbyen en omgeving gezien en een groot deel van de Spitsbergen-specialiteiten. We kunnen tevreden deze post-tour afsluiten.

Ik heb hierna zelf nog een laatste dag om de indrukken van deze prachtige reis te verwerken en van de bijzondere sfeer in Longyearbyen, de prachtige omgeving en mooie vogels te genieten.

Eddy Nieuwstraten, 2025

Checklist Expeditiecruiise

Vlissingen - Spitsbergen

29 mei 2025 - 09 juni 2025

			29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Kleine Rietgans	Pink-footed Goose	<i>Anser brachyrhynchus</i>										30	50
2	Grauwe Gans	Greylag Goose	<i>Anser anser</i>		5		3							
3	Witbuikrotgans	Brant Goose	<i>Branta bernicla hrota</i>										74	1
4	Brandgans	Barnacle Goose	<i>Branta leucopsis</i>										20	1k
5	Knobbelzwaan	Mute Swan	<i>Cygnus olor</i>			6								
6	Bergeend	Common Shelduck	<i>Tadorna tadorna</i>			2								
7	Wilde Eend	Mallard	<i>Anas platyrhynchos</i>			2	3							
8	Topper	Greater Scaup	<i>Aythya marila</i>			1								
9	Koningseider	King Eider	<i>Somateria spectabilis</i>										1	4
10	Eider	Common Eider	<i>Somateria mollissima</i>			250	6						10	1k
11	Zwarte Zee-eend	Common Scoter	<i>Melanitta nigra</i>			15								
12	IJseend	Long-tailed Duck	<i>Clangula hyemalis</i>											6
13	Grote Zaagbek	Common Merganser	<i>Mergus merganser</i>			3								
14	Alpensneeuwhoen	Rock Ptarmigan	<i>Lagopus muta</i>										6	8
15	Roodkeelduiker	Red-throated Loon	<i>Gavia stellata</i>			2								14
16	Noordse Stormvogel	Northern Fulmar	<i>Fulmarus glacialis</i>		50	100	500	100	50	500	250	50	50	50
17	Noordse Pijlstormvogel	Manx Shearwater	<i>Puffinus puffinus</i>		15	20	1	1						
18	Blauwe Reiger	Grey Heron	<i>Ardea cinerea</i>			3								
19	Jan-van-gent	Northern Gannet	<i>Morus bassanus</i>	1	150	25	2,5k	50	5					
20	Kuifaalscholver	European Shag	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>			15	8							
21	Aalscholver	Great Cormorant	<i>Phalacrocorax carbo</i>			15	1							
22	Sperwer	Eurasian Sparrowhawk	<i>Accipiter nisus</i>			1								
23	Buizerd	Common Buzzard	<i>Buteo buteo</i>			5								

24	Scholekster	Eurasian Oystercatcher	<i>Haematopus ostralegus</i>	4		15	20									
25	Kievit	Northern Lapwing	<i>Vanellus vanellus</i>			1	10									
26	Bontbekplevier	Common Ringed Plover	<i>Charadrius hiaticula</i>				2	1		5	2				3	10
27	Watersnip	Common Snipe	<i>Gallinago gallinago</i>				2									
28	Grutto	Black-tailed Godwit	<i>Limosa limosa</i>													1
29	Regenwulp	Whimbrel	<i>Numenius phaeopus</i>										1			
30	Wulp	Eurasian Curlew	<i>Numenius arquata</i>			5	5									
31	Tureluur	Common Redshank	<i>Tringa totanus</i>				1									
32	Steenloper	Ruddy Turnstone	<i>Arenaria interpres</i>												2	
33	Drieteenstrandloper	Sanderling	<i>Calidris alba</i>												3	
34	Paarse Strandloper	Purple Sandpiper	<i>Calidris maritima</i>				1								6	75
35	Bonte Strandloper	Dunlin	<i>Calidris alpina</i>													25
36	Grauwe Franjepoot	Red-necked Phalarope	<i>Phalaropus lobatus</i>													1
37	Rosse Franjepoot	Red Phalarope	<i>Phalaropus fulicarius</i>													2
38	Drieteenmeeuw	Black-legged Kittiwake	<i>Rissa tridactyla</i>		500	100	10	5	50	50	250	100	100	100	100	500
39	Ivoormeeuw	Ivory Gull	<i>Pagophila eburnea</i>								5	10				1
40	Kokmeeuw	Black-headed Gull	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	500		100										
41	Dwergmeeuw	Little Gull	<i>Hydrocoloeus minutus</i>			1										
42	Stormmeeuw	Mew Gull	<i>Larus canus</i>	50	2	25					1					
43	Grote Mantelmeeuw	Great Black-backed Gull	<i>Larus marinus</i>			10	5									
44	Grote Burgemeester	Glaucous Gull	<i>Larus hyperboreus</i>						1	3	20	20			10	50
45	Zilvermeeuw	European Herring Gull	<i>Larus argentatus</i>	50	5	50	50									
46	Geelpootmeeuw	Yellow-legged Gull	<i>Larus michahellis</i>			1										
47	Kleine Mantelmeeuw	Lesser Black-backed Gull	<i>Larus fuscus</i>	250	25	50	25	8	2							
48	Grote Stern	Sandwich Tern	<i>Thalasseus sandvicensis</i>	100	50	50										
49	Dwergstern	Little Tern	<i>Sternula albifrons</i>	25		3										
50	Visdief	Common Tern	<i>Sterna hirundo</i>	50	4	8										
51	Noordse Stern	Arctic Tern	<i>Sterna paradisaea</i>			5	5			0				1	50	100
52	Grote Jager	Great Skua	<i>Stercorarius skua</i>				15	3		1					10	4
53	Middelste Jager	Pomarine Skua	<i>Stercorarius pomarinus</i>							1						
54	Kleine Jager	Parasitic Jaeger	<i>Stercorarius parasiticus</i>			2	8		2	1					2	6

[illegible]

[illegible]

